

1. TEMA MESECA: RAZNOVRSTNOST DERMATOFITOV PRI DOMAČIH ŽIVALIH

DOC. DR. IRENA ZDOVC, DR. VET. MED., MAG. EVA GRILC, DR. MED

1.1. UVOD

Dermatofitoze v Sloveniji več desetletij spremljamo kot najpomembnejša glivična obolenja domačih živali, v določenih okoliščinah pa se okužbe lahko prenašajo tudi na ljudi. Zaradi tega jih že dolgo prištevamo med najpomembnejše zoonoze. Povzročitelje s skupnim izrazom imenujemo dermatofiti in so posebna skupina sorodnih gliv. Opisanih je preko 40 različnih vrst, ki pripadajo rodovom *Microsporum*, *Trichophyton* in *Epidermophyton*, njihova skupna lastnost pa je sposobnost, da za svojo rast izkoriščajo keratin. Ljudje se lahko okužujejo z dermatofiti iz vseh treh rodov, živali pa samo iz prvih dveh. Glede na naravnega gostitelja oz. naravno nahajališče, dermatofite razvrščamo med zoofilne, geofilne in antropofilne.

Psi in mačke se najpogosteje okužijo z dermatofiti iz zoofilne skupine, predvsem s sevi vrst *Microsporum canis* in *Trichophyton mentagrophytes*, redkeje pa z geofilno glivo *Microsporum gypseum*. Za slednjo je značilno, da živi in se razmnožuje v zemlji, odkoder se hkrati lahko okužujejo ljudje in živali (npr. psi, ki rijejo po zemlji). Zelo izjemni pa so primeri, ko je vir okužbe za živali človek.

1.2. STANJE V SLOVENIJI

V preteklosti so v Sloveniji okužbe z *M. canis* predstavljale pri malih živalih preko 90% vseh dermatofitov, v ostalih primerih pa sta bila izolirana *T. mentagrophytes* in izjemoma geofilna gliva *M. gypseum*. V zadnjih nekaj letih pa se je razmerje precej spremenilo v korist *T. mentagrophytes*, poleg tega pa so se pojavile še druge vrste dermatofitov, ki pri nas niso bile običajne. Posebej pa obravnavamo govejo trihofitozo, ki jo povzroča *Trichophyton verrucosum* in se v Sloveniji, kljub možnosti preventivnega cepljenja, še vedno pojavlja. Zaradi zelo značilnega kliničnega poteka in dokaj zanesljive diagnostike z mikroskopskim pregledom, vzorce govedi le redko dobimo za gojiščno preiskavo, zato težko ocenjujemo dejansko stanje.

V dveletnem obdobju (od julija 2006 do junija 2008) smo na Inštitutu za mikrobiologijo in parazitologijo Veterinarske fakultete z gojiščno preiskavo pregledali skupno 1322 vzorcev dlake različnih živali z območja Ljubljane in Gorenjske. Večina vzorcev je bilo poslanih zaradi sumljivih sprememb pri živalih ali pa zaradi kontrole po zdravljenju. Številni živalski vzorci pa so bili pregledani tudi zaradi pojava ali suma bolezni pri ljudeh, ki živijo skupaj z domačimi živalmi in lahko pomenijo potencialni vir okužbe.

Med pregledanimi vzorci je bilo 290 (21,94%) pozitivnih na dematofite, izolati pa so pripadali kar 10 različnim vrstam. V rodu *Microsporum* (206 izolatov) smo ugotovili 5 različnih vrst (182 *M. canis*, 15 *M. gypseum*, 6 *M. persicolor*, 1 *M. nanum*, 2 *Microsporum* sp.). V rod *Trichophyton* je bilo uvrščenih 84 izolatov, ki so prav tako pripadali 5 različnim vrstam (77 *T. mentagrophytes*, 4 *T. erinacei*, 1 *T. verrucosum*, 1 *T. gallinae*, 2 *Trichophyton* sp.). Iz rezultatov je razvidno, da je *M. canis* (62,7%) sicer še vedno najpogosteje izolirana dermatofitna vrsta, a še zdaleč ne več tako prevladujoča, kot v preteklosti. *T. mentagrophytes* pa je predstavljal že več četrtno (26,5%) vseh izolatov.

Pri interpretaciji rezultatov je potrebno upoštevati, da nekateri vzorci predstavljajo večje število okuženih živali (npr. skupni vzorec enega legla, hleva, reje) in da je odločitev za obisk veterinarja oz. odločitev za preiskavo odvisna tudi od vestnosti lastnika živali.

Dermatofitoze se prenašajo na ljudi v primeru tesnega stika z živalmi (hišnimi ljubljenci), redkeje posredno, preko predmetov in površin, kontaminiranih z okuženo živalsko dlako. Pomembno je, da tudi pri trihofitiji, ne le mikrosporiji človeka pomislimo, da so hišni ljubljenci oziroma živali lahko izvor okužbe. Potrebno je odkriti / potrditi izvor okužbe in okužene živali, ki vedno ne kažejo bolezenskih znakov, zdraviti. Sicer se okužbe ljudi (npr. družinskih članov, ki živijo z okuženo živaljo) lahko ponavljajo, kar lahko pripisujemo neuspešnemu zdravljenju.

V skladu s Pravilnikom o prijavi nalezljivih bolezni in posebnih ukrepih za njihovo preprečevanje in obvladovanje (Ur. l. RS št. 16/99) trihofitija spada v drugo skupino nalezljivih bolezni in jo je potrebno prijaviti v roku treh dni od diagnoze.

Na IVZ RS smo v letu 2008 po MKB-10 pod šifro B35 (dermatofitoze različnih delov telesa) prejeli 2754 prijav, od tega jih je bilo 9,2% (256 primerov) laboratorijsko potrjenih, v 3,7% (102 primera) je bil kot povzročitelj izoliran *Microsporum canis*. Najvišjo stopnjo incidence smo zabeležili v kranjski regiji (562,6/100000 prebivalcev), sledita ji novomeška in goriška zdravstvena regija. Med zbolelimi prevladujejo otroci v starostni skupini od 5 – 14 let (543 oz. 19,7%).

Za boljše razumevanje povzročiteljev dermatofitoz v Sloveniji bi vsekakor potrebovali večkrat laboratorijsko potrditev diagnoze, saj dopuščamo možnost, da se iz živali na ljudi poleg *Microsporum canis* prenašajo tudi drugi dermatofiti, ki so jih veterinarji našli pri živalih.

Literatura:

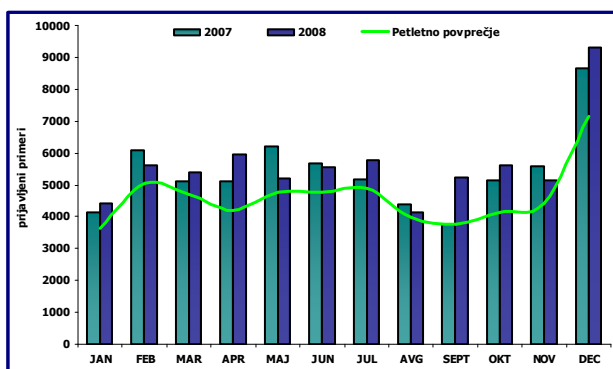
- ZDOVC Irena, GOLOB Majda, MIČUNOVIČ Jasna, BOLE-HRIBOVŠEK Vojka. Unusual cases of dermatophytoses in animals. V: BARLIČ-MAGANJA, Darja (ur.). 4th congress of the Slovenian microbiological society with international participation, Portorož, November 2008. Microbiology for today : book of abstracts = zbornik povzetkov. Ljubljana: Slovensko mikrobiološko društvo = Slovenian Microbiological Society, 2008, str. 124
- BOND, Ross, MIDDLETON, D.J., SCARFF D.H., LAMPORT A.I. Chronic dermatophytosis due *Microsporum persicolor* infection in three dogs. J Small Anim Pract., 1992, vol. 33, str. 571-576.
- CARLOTTI, D., BENSIGNOR, E., *Microsporum persicolor* (13 cases) or *M. gypseum* (20 cases) in dogs. Vet Dermatol., 1999, vol.10, str. 17-27.
- ZDOVC, Irena. Epidemiological and diagnostic features of animal dermatophytosis. Acta dermatovenerolog. Alp. Panon. Adriat., 1998, letn. 7, št. 3/4, str. 113-119
- ZDOVC, Irena. Bakterijske in glivične okužbe kuncev v ljubiteljski reji = Bacterial and fungal infection of pet rabbits and rodents. V: VLAHOVIĆ, Ksenija (ur.), MARINCULIĆ, Hrvoje (ur.). 1. hrvatsko-slovenski simpozij o egzotičnim i divljim životinjama, Zagreb, 25-27. studenog 2004. Zbornik radova. Zagreb: Hrvatsko veterinarsko društvo, 2004, str. 163-169.

2. STANJE V SLOVENIJI

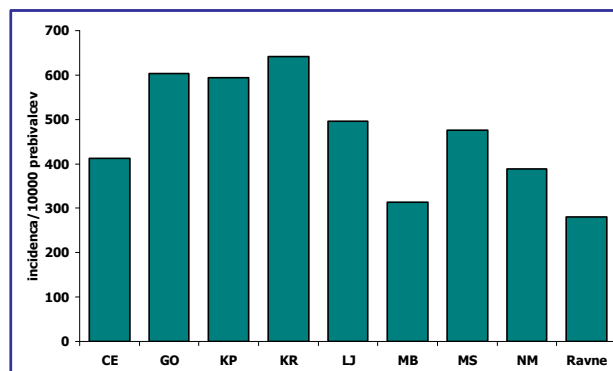
M. BLAŠKO, E. GRILC, M. PRAPROTIK

2.1. PRIJAVLJENE NALEZLJIVE BOLEZNI V ČASU MED 1. IN 31. DECEMBROM 2008

V decembru 2008 smo na Inštitutu za varovanje zdravja zabeležili 9299 prijav nalezljivih bolezni, to je 45% več kot v novembru 2008 in 7% več kot v enakem obdobju v letu 2007 (slika 1). Stopnja obolevnosti je znašala 464,69/100000 prebivalcev, najvišja je bila v kranjski regiji (641,63/100000), sledijo goriška in kopraska, najnižjo stopnjo obolevnosti pa smo zabeležili v ravenski regiji (281,44/100000) (slika 2). V število prijavljenih primerov niso zajete spolno prenosljive okužbe (razen hepatitisov), AIDS in tuberkuloza. Te bolezni in okužbe imajo svoj sistem spremljanja.

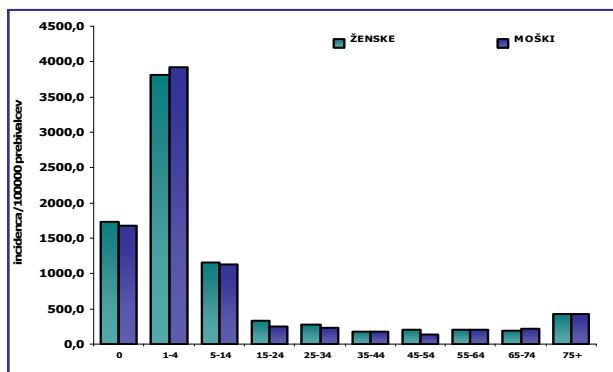
SLIKA 1: PRIJAVLJENE NALEZLJIVE BOLEZNI PO MESECIH, SLOVENIJA, 2007 - 2008 TER PETLETNO POVPREČJE

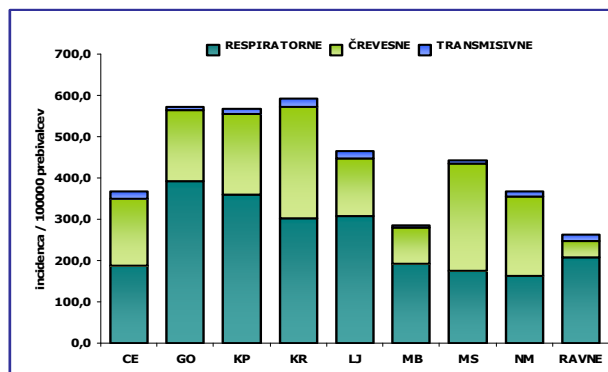
SLIKA 2: INCIDENČNA STOPNJA PRIJAVLJENIH NALEZLJIVIH BOLEZNI PO REGIJAH, SLOVENIJA, DECEMBER 2008

Med 9299 prijavljenimi primeri je bilo 52% bolnikov (4795) ženskega spola in 48% (4504) moškega. 5352 (58%) obolelih so bili otroci v starosti do 14 let, najvišja prijavna incidenčna stopnja je bila v starostni skupini od 1 do 4 let (3868,3/100000 prebivalcev), najnižja pa v starostni skupini od 45 do 54 let (177,6/100000 prebivalcev) (slika 3).

V mesecu decembru smo prejeli največ prijav gastroenteritisa neznane etiologije (1971), sledijo norice (1854), akutni tonzilitis (1306), škrlatinka (730) ter drugi virusni enteritisi (376).

SLIKA 3: INCIDENČNA STOPNJA PRIJAVLJENIH NALEZLJIVIH BOLEZNI PO SPOLU IN STAROSTI, SLOVENIJA, DECEMBER 2008

SLIKA 4: INCIDENČNA STOPNJA PRIJAVLJENIH PRIMEROV NB PO SKUPINAH IN REGIJAH, SLOVENIJA, DECEMBER 2008

RESPIRATORNE NALEZLJIVE BOLEZNI

Respiratorne nalezljive bolezni so predstavljale 55% vseh prijavljenih bolezni v mesecu decembru. Na prvem mestu so bili norice, sledita akutni tonzilitis ter škrlatinka.

Stopnja obolevnosti je znašala 257,6/100000 prebivalcev, najvišja je bila v goriški regiji (393,1/100000 prebivalcev), najnižja pa v novomeški (163,0/100000 prebivalcev) (slika 4).

TABELA 1: NAJPOGOSTEJE PRIJAVLJENE NB V MESECU DECEMBRU, PO SKUPINAH NB, PRIMERJAVA Z 2008 TER ENAKIM OBDOBJEM LETA 2007

SKUPINE NALEZLJIVIH BOLEZNI	NAJPOGOSTEJE PRIJAVLJENE NALEZLJIVE BOLEZNI	DEC. 07	NOV. 08	DEC. 08
RESPIRATORNE (5145 PRIJAV – 55%)	NORICE	1763	727	1854
	AKUTNI TONZILITIS	1083	470	1306
	ŠKRLATINKA	689	251	730
ČREVESNE (3191 PRIJAV – 34%)	GASTROENTERITIS NEZNANE ETIOLOGIJE	1915	1346	1971
	DRUGI VIRUSNI ENTERITIS	284	165	376
	NEOPREDELJENA VIRUSNA ČREVESNA INFЕКCIJA	135	197	287
TRANSMISIVNE (285 PRIJAV – 3%)	LYMSKA BORELIOZA	231	281	275
	KME	11	14	9

ČREVESNE NALEZLJIVE BOLEZNI

34% prijav vseh nalezljivih bolezni so predstavljale črevesne nalezljive bolezni. Največ je bilo prijav gastroenteritisa neznane etiologije, sledijo drugi virusni enteritisi ter neopredeljene virusne črevesne infekcije (tabela 1).

V mesecu decembru je bila najvišja stopnja incidence črevesnih obolenj zabeležena v kranjski regiji, 268,3/100000 prebivalcev, najnižja pa v ravenski, 39,3/100000 prebivalcev. Skupna incidenčna stopnja je znašala 159,8/100000 prebivalcev (slika 4).

TRANSMISIVNE NALEZLJIVE BOLEZNI

V mesecu decembru smo zabeležili 285 primerov transmisivnih bolezni oz. bolezni, ki jih prenašajo insekti. To predstavlja 3% vseh decembrskih prijav. Večina se jih nanaša na Lymsko boreliozo, prejeli pa smo tudi 9 prijav klopnega meningoencefalitisa (KME) (tabela 1).

Incidenčna stopnja transmisivnih obolenj je znašala 14,3/100000 prebivalcev, najvišja zabeležena je bila v kranjski regiji, 21,2/100000 prebivalcev, najnižja pa v mariborski, 5/100000 prebivalcev (slika 4).

2.2. PRIJAVLJENE NALEZLJIVE BOLEZNI PO DATUMU PRIJAVE, SLOVENIJA, DECEMBER 2008

	CE	GO	KP	KR	LJ	MB	MS	NM	RAVNE	SKUPAJ	INCIDENCA/ 100 000 PREB.
A02.0 SALMONELNI ENTERITIS	9	23	7	3	22	7	2	1	3	77	3,85
A02.1 SALMONELNA SEPSA	3	0	0	0	1	0	0	0	0	4	0,20
A03.3 GRIZI (SH.SONNEI)	0	0	0	0	2	0	0	0	0	2	0,10
A04.0 INFЕКCIJA Z ENTEROPATOGENO E.COLI	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1	0,05
A04.1 INFЕКCIJA Z ENTEROTOKSIGENO E.COLI	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1	0,05
A04.3 INFЕКCIJA Z ENTEROHEMORAGIČNO E.COLI	0	0	0	0	1	0	0	0	1	2	0,10
A04.4 ENTERITIS (E.COLI)	0	1	3	2	0	0	0	0	0	6	0,30
A04.5 ENTERITIS (CAMPYLOBACTER)	14	2	1	2	30	10	2	5	2	68	3,40
A04.6 ENTERITIS (YERSINIA ENTEROCOLITICA)	1	0	0	0	1	2	0	0	2	6	0,30
A04.7 ENTEROKOLITIS (CLOSTRIDIUM DIFFICILE)	2	1	1	0	1	0	1	0	0	6	0,30
A04.8 DRUGE OPREDELJENE ČREVESNE INF. (BAKTERIJSKE)	0	0	8	0	0	0	0	0	0	8	0,40
A04.9 ČREVESNA BAKTERIJSKA INFЕКCIJA, NEOPREDELJENA	5	24	15	0	20	0	0	6	4	74	3,70
A05.9 BAKTERIJSKA ZASTRUPITEV S HRANO, NEOPREDELJENA	2	0	0	0	100	0	7	0	0	109	5,45
A07.1 LAMBLOZA (GIARDIOZA)	2	0	0	1	0	0	0	0	0	3	0,15
A08.0 ROTAVIRUSNI ENTERITIS	7	3	9	4	23	18	6	18	1	89	4,45
A08.1 AKUTNA GASTROENTEROPATIJA (VIRUS NORWALK)	20	0	13	0	2	0	0	0	0	35	1,75
A08.2 ADENOVIRUSNI ENTERITIS	9	0	6	10	13	10	1	3	9	61	3,05
A08.3 DRUGI VIRUSNI ENTERITIS	22	0	1	90	181	5	14	61	2	376	18,79
A08.4 ČREVESNA VIRUSNA INFЕКCIJA, NEOPREDELJENA	39	53	102	0	26	3	37	23	4	287	14,34
A08.5 DRUGE OPREDELJENE ČREVESNE INFЕКCIJE	1	0	1	0	0	0	0	0	0	2	0,10
A09 DRISKA IN GASTROENTERITIS (INFЕКCIJA)	348	68	103	420	415	221	251	144	1	1971	98,50
A37.0 OSLOVSKI KAŠELJ (BORDETELLA PERTUSSIS)	10	0	1	2	6	0	1	3	0	23	1,15
A37.9 OSLOVSKI KAŠELJ, NEOPREDELJEN	0	13	0	0	3	0	0	0	0	16	0,80
A38 ŠKRLATINKA	98	62	42	83	263	91	35	37	19	730	36,48
A39.0 MENINGOKOKNI MENINGITIS	0	0	0	1	0	1	0	1	0	3	0,15
A40.1 SEPSA, KIJO POVZROČA STREPTOKOK SKUPINE B	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1	0,05
A40.3 SEPSA, KI JO POVZROČA STREPTOCOCCUS PNEUMONIAE	0	0	0	0	1	1	0	1	0	3	0,15
A40.8 DRUGE VRSTE STREPTOKOKNA SEPSA	1	0	0	0	1	0	1	0	0	3	0,15
A40.9 STREPTOKOKNA SEPSA, NEOPREDELJENA	1	0	0	0	0	1	0	0	0	2	0,10
A41.0 SEPSA, KI JO POVZROČA STAPHYLOCOCCUS AUREUS	0	0	1	0	0	3	1	0	0	5	0,25
A41.1 SEPSA ZARADI KAKEGA DRUGEGA OPRED. STAFILOKOKA	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0,05
A41.2 SEPSA, KI JO POVZROČA NEOPRED. STAFILOKOK	1	0	0	0	1	0	0	0	0	2	0,10
A41.4 SEPSA, KI JO POVZROČAJO ANAEROBI	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1	0,05
A41.5 SEPSA ZARADI DRUGIH GRAM-NEGATIVNIH ORGANIZMOV	5	0	0	0	5	9	3	0	0	22	1,10
A41.8 DRUGE VRSTE OPREDELJENA SEPSA	0	9	4	2	1	2	2	0	0	20	1,00

A41.9 SEPSA, NEOPREDELJENA	8	1	0	2	3	5	1	9	0	29	1,45
A46 ERIZIPEL (ŠEN)	25	23	13	35	50	25	21	4	2	198	9,89
A48.1 LEGIONELOZA (LEGIONARSKA BOLEZEN)	0	0	1	0	8	1	0	0	1	11	0,55
A48.8 DRUGE OPREDELJENE BAKTERIJSKE BOLEZNI	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0,05
A49.0 STAFILOKOKNA INFEKCIJA, NEOPREDELJENA	4	0	0	0	0	0	0	0	0	4	0,20
A49.1 STREPTOKOKNA INFEKCIJA, NEOPREDELJENA	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0,05
A49.8 DRUGE BAKT. INFEKCIJE NA NEOPREDELJENIH MESTIH	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0,05
A49.9 BAKTERIJSKA INFEKCIJA, NEOPREDELJENA	2	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0,10
A69.2 LYMSKA BORELIOZA - ERITEM	46	8	16	40	105	15	9	15	12	266	13,29
A81.0 CREUTZFELDT-JAKOBOVA BOLEZEN	0	0	0	0	1	0	1	1	0	3	0,15
A84.1 CENTRALNOEVROPSKI KLOPNI - KME	1	0	0	1	6	0	1	0	0	9	0,45
A85.0 ENTEROVIRUSNI ENCEPHALOMYELITIS	4	0	0	0	0	0	0	0	0	4	0,20
A86 NEOPREDELJENI VIRUSNI ENCEFALITIS	5	0	0	0	0	1	0	0	0	6	0,30
A87.0 ENTEROVIRUSNI MENINGITIS ECHO, COXACKIE	2	0	0	0	0	1	0	0	0	3	0,15
A87.9 VIRUSNI MENINGITIS, NEOPREDELJEN	0	1	0	5	10	3	1	0	0	20	1,00
A98.5 HEMORAGIČNA VROČICA Z RENALNIM SINDROMOM	0	0	0	0	3	0	0	0	0	3	0,15
B00.3 HERPESVIRUSNI MENINGITIS	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1	0,05
B00.4 HERPESVIRUSNI ENCEFALITIS	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1	0,05
B01.8 NORICE Z DRUGIMI KOMPLIKACIJAMI	0	2	2	0	2	0	0	0	0	6	0,30
B01.9 NORICE BREZ KOMPLIKACIJ	146	210	42	232	810	155	69	75	109	1848	92,35
B02.0 ENCEFALITIS ZARADI ZOISTRA	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1	0,05
B02.1 MENINGITIS ZARADI ZOISTRA	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0,05
B02.9 ZOSTER BREZ ZAPLETA	51	37	26	37	102	47	19	20	17	356	17,79
B15.9 HEPATITIS A BREZ HEPATIČNE KOME	1	0	1	0	1	0	0	0	0	3	0,15
B16.9 AKUTNI HEPATITIS B	0	0	0	0	2	1	0	1	0	4	0,20
B17.1 AKUTNI HEPATITIS C	1	0	0	0	0	2	0	0	0	3	0,15
B18.1 KRONIČNI VIRUSNI HEPATITIS B BREZ AGENSA DELTA	2	0	1	0	0	2	0	2	0	7	0,35
B18.2 KRONIČNI VIRUSNI HEPATITIS C	0	0	0	0	2	4	0	1	0	7	0,35
B18.9 KRONIČNI VIRUSNI HEPATITIS, NEOPREDELJEN	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1	0,05
B26.9 MUMPS BREZ ZAPLETOV	1	0	0	0	2	1	0	0	0	4	0,20
B27.0 GAMAHERPESVIRUSNA MONONUKLEOZA	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0,05
B27.1 CITOMEGALOVIRUSNA MONONUKLEOZA	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0,05
B27.9 INFEKCIJSKA MONONUKLEOZA, NEOPREDELJENA	6	6	5	18	25	7	2	4	3	76	3,80
B35.0 MIKROSPOROZA BRADE IN GLAVE	8	0	2	13	17	0	2	4	2	48	2,40
B35.2 MIKROSPOROZA ROKE	1	0	1	0	11	0	4	1	0	18	0,90
B35.3 MIKROSPOROZA NOGE	5	0	1	19	21	0	3	2	2	53	2,65
B35.4 MIKROSPOROZA TELESA	12	0	1	11	11	0	1	2	0	38	1,90
B35.8 MIKROSPOROZA DISEMINIRANA	0	0	0	0	0	0	0	2	0	2	0,10
B35.9 MIKROSPORIIA, NEOPREDELJENA	14	14	8	37	69	4	15	10	2	173	8,65
B49 NEOPREDELJENA MIKOZA	58	0	0	0	0	65	0	0	5	128	6,40
B51.9 MALARIJA, KI JO POVZROČA PL.VIVAX BREZ ZAPLETOV	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1	0,05
B58.0 TOKSOPLAZEMSKA OKULOPATIJA	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0,05
B58.9 TOKSOPLAZMOZA, NEOPREDELJENA	1	0	0	0	0	2	1	1	0	5	0,25
B67.8 EHINOKOKOZA JETER, NEOPREDELJENA	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0,05
B67.9 EHINOKOKOZA, DRUGE VRSTE IN NEOPREDELJENA	0	0	0	0	2	0	0	0	0	2	0,10
B68.9 TENIOZA, NEOPREDELJENA	1	0	0	2	1	0	0	0	0	4	0,20
B80 ENTEROBIOZA	17	9	5	13	9	6	1	2	0	62	3,10
B86 SKABIES	5	4	5	3	38	3	8	1	0	67	3,35
G00.1 PNEVMOKOKNI MENINGITIS	0	0	0	0	1	1	0	0	0	2	0,10
G00.2 STREPTOKOKNI MENINGITIS	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0,05
G00.9 BAKTERIJSKI MENINGITIS, NEOPREDELJEN	1	0	0	0	0	1	0	1	0	3	0,15
G01.0 MENINGITIS PRI LYMSKI BORELIOZI	2	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0,10
G04.2 BAKT. MENINGOENCEF. IN MENINGOMIEL., UVR.DRUGJE	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1	0,05
G04.9 ENCEFALITIS, MIELITIS IN ENCAFALOM., NEOPREDELJE	0	0	0	0	1	0	0	0	1	2	0,10
G63.0 POLINEVROPATIJA PRI LYMSKI BORELIOZI	3	0	0	0	0	1	0	0	0	4	0,20
J02.0 STREPTOKOKNI FARINGITIS	29	0	38	64	51	0	6	0	0	188	9,39
J02.9 AKUTNI FARINGITIS, NEOPREDELJEN	0	0	0	0	3	0	0	0	0	3	0,15
J03.0 STREPTOKOKNI TONZILITIS	98	20	157	121	403	208	52	25	2	1086	54,27
J03.8 AKUTNI TONZILITIS POVZROČEN Z DRUGIMI OPRED.ORG.	0	0	0	0	1	1	0	0	0	2	0,10
J03.9 AKUTNI TONZILITIS, NEOPREDELJEN	18	9	150	0	5	7	0	29	0	218	10,89
J06.9 AKUTNA INFEKCIJA ZGORNJIH DIHAL, NEOPREDELJENA	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1	0,05
J11.0 GRIPA S PLJUČNICO, VIRUS NI DOKAZAN	0	0	3	0	0	0	0	0	0	3	0,15
J11.1 GRIPA Z DR. MANIF.NA DIHALIH, VIRUS NI DOKAZAN	0	0	2	0	0	0	0	0	0	2	0,10
J12.1 PLJUČNICA, POV. Z RESPIRATORNIM SINCICIJSKIM V.	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1	0,05
J13 PLJUČNICA, KI JO POVZROČA STREPT. PNEUMONIAE	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0,05
J14 PLJUČNICA, KI JO POVZROČA HEMOPHILUS INFLUENZAE	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1	0,05
J15.1 PLJUČNICA, KI JO POVZROČA PSEUDOMONAS	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1	0,05
J15.2 PLJUČNICA POVZROČENA S STAFILOKOKI	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0,05
J15.4 PLJUČNICA, POVZROČENA Z DRUGIMI STREPTOKOKI	0	0	0	0	0	2	0	0	0	2	0,10

J15.7 PLJUČNICA, KI JO POVZROČA MYCOPLASMA PNEUMONIAE	0	0	0	0	1	1	0	0	0	2	0,10
J15.8 DRUGE BAKTERIJSKE PLJUČNICE	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1	0,05
J15.9 BAKTERIJSKA PLJUČNICA, NEOPREDELJENA	7	0	2	0	0	18	0	0	0	27	1,35
J16.0 PLJUČNICA, KI JO POVZROČAJO KLAMIDIJE	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0,05
J18.0 BRONHOPNEVMONIJA, NEOPREDELJENA	27	4	6	0	6	11	0	1	0	55	2,75
J18.1 LOBARNNA PLJUČNICA, NEOPREDELJENA	1	0	0	0	0	1	0	0	0	2	0,10
J18.8 DRUGE VRSTE PLJUČNICA, POVZROČITELJ NEOPREDELJEN	0	5	0	0	0	0	0	0	0	5	0,25
J18.9 PLJUČNICA, NEOPREDELJENA	13	1	8	0	107	10	0	7	1	147	7,35
J40 BRONHITIS, KI NI OPREDELJEN KOT AKUTNI ALI KRONI	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1	0,05
M01.2 ARTRITIS PRI LYMSKI BORELIJOZI	2	0	0	1	0	0	0	0	0	3	0,15
Z22.3 NOSILEC DRUGIH OPREDELJENIH BAKTERIJSKIH BOLEZNI	0	2	13	0	1	0	0	0	0	16	0,80
Z22.5 NOSILEC POVZROČITELJA VIRUSNEGA HEPATITISA B	0	1	0	1	2	3	1	0	1	9	0,45
SKUPAJ	1235	618	832	1275	3019	1001	582	529	208	9299	464,69
INCIDENCA/100.000 PREBIVALCEV	412,52	602,54	593,53	641,62	496,19	313,51	475,16	388,44	281,44	464,69	

3. AKTUALNO

3.1. GRIPA SE ŠIRI PO EVROPI, ŠE VEDNO PRIMEREN ČAS ZA CEPLJENJE

DOC.DR. MAJA SOČAN, DR.MED.

Po zadnjih podatkih Evropske mreže za epidemiološko spremljanje gripe (EISS) poročajo o porastu števila zbolelih oseb, ki iščejo zdravniško pomoč zaradi gripi podobne bolezni in akutnih respiratornih okužb. O tem poročajo iz več držav, predvsem zahodne (Irska, Velika Britanija) in južne (Portugalska, Španija, Italija) Evrope. Glede na pretekle sezone, se pričakuje, da se bo gripa še naprej širila v države centralne, vzhodne in severne Evrope.

Tudi pri nas smo že zaznali prve primere gripe. Zaenkrat nobeno območje v državi ne izstopa po številu obolelih. Običajno je pri nas največ obolelih za gripo proti koncu januarja in v začetku februarja. Po Evropi in pri nas kroži virus gripe podtipa A (H3N2), za katerega se kaže, da lahko povzroča večjo zboleznost z gripo.

Najučinkoviteje se pred gripo zavarujemo s cepljenjem. Cepivo je še vedno na voljo. Cepljenje proti gripi posebej priporočamo bolnikom s kroničnimi obolenji, vsem starejšim osebam in zdravstvenim delavcem. Po podatkih Svetovne zdravstvene organizacije naj bi bilo ujemanje med cepivom, ki se uporablja v letošnji sezoni in krožečimi virusi gripe kar 98%, kar pomeni dobro zaščito cepljenih oseb. Cepljenje proti gripi poteka v zdravstvenih domovih, pri zdravnikih zasebnikih in na območnih zavodih za zdravstveno varstvo.